

Pandemic and Partnership: Unlocking The Power Of Marriage In The Midst Of Turbulent Times

Rabbi Shmuel Silber

1. בראשית פרק ד פסוק כה

וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת-אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שֵׁת-לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֲרֵי תַחַת הַכֶּל כִּי הָרְגוּ קַיִן:
And Adam knew his wife again, and she bore a son, and she named him Seth, for God has given me other seed, instead of Abel, for Cain slew him.

2. רש"י בראשית פרק ד פסוק כה

... וכלל פרשת מאשתך זה מאח ושלישים שנה משנקנסה מיתה על ירך

3. בראשית פרק כא

(י) וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרֶשׁ הָאֲמָה הַזֹּאת וְאֶת-בְּנָהּ כִּי לֹא יִירָשׁ בֶּן-הָאֲמָה הַזֹּאת עִם-בְּנֵי עִם יִצְחָק: (יא) וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אוֹדֶת בְּנוֹ: (יב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם אֲלֵ-יִרְעָ בְּעֵינֶיךָ עַל-הַנָּעִר וְעַל-אֲמָתְךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקוֹלָהּ כִּי בִיצְחָק יִקְרָא לָךְ זָרַע:
And Sarah said to Abraham, "Drive out this handmaid and her son, for the son of this handmaid shall not inherit with my son, with Isaac." But the matter greatly displeased Abraham, concerning his son. And God said to Abraham, "Be not displeased concerning the lad and concerning your handmaid; whatever Sarah tells you, hearken to her voice, for in Isaac will be called your seed."

4. בראשית פרק כה

(כח) וַיֵּאָהֱבָ יִצְחָק אֶת-עֵשָׂו כִּי-צִיד בְּפִיו וְרִבְכָּה אִהְבָת אֶת-יַעֲקֹב:
And Isaac loved Esau because [his] game was in his mouth, but Rebecca loved Jacob.

5. בראשית פרק ל

(א) וַתֵּרָא רָחֵל כִּי לֹא יֵלְדָה לְיַעֲקֹב וַתִּקְנֶה רָחֵל בְּאֶחָתָהּ וַתֹּאמֶר אֶל-יַעֲקֹב הִבְהֵלִי בָנִים וְאִם-אֵין מִתָּה אֲנֹכִי:
 (ב) וַיַּחַר-אַף יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הִתְנַחַת אֱלֹהִים אֲנֹכִי אֲשֶׁר-מָנַע מִמֶּנּוּ פְרִי-בֶטֶן:
And Rachel said to Jacob, "Drive out this handmaid and her son, for the son of this handmaid shall not inherit with my son, with Isaac." But the matter greatly displeased Abraham, concerning his son. And God said to Abraham, "Be not displeased concerning the lad and concerning your handmaid; whatever Sarah tells you, hearken to her voice, for in Isaac will be called your seed."

6. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף נט עמוד א

... והא אמרי אינשי: איתתך גוצא גחין ותלחוש לה ...

7. שמות פרק כב פסוק ל

וְאַנְשֵׁי-קִדְשׁ תִּהְיוּ לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טִרְפָּה לֹא תֹאכְלוּ לְכָלֵב תִּשְׁלַכּוּן אֹתוֹ:
And you shall be holy people to Me, and flesh torn in the field you shall not eat; you shall throw it to the dog[s].

8. דעת זקנים מבעלי התוספות שמות פרק כב פסוק ל

(ל) ובשר בשדה טרפה וגו'. מאחר שהכלב מסר נפשו על הטרפה כשבא הזאב לטורפה לא תהיה כפוי טובה כנגדו שכשיהיה לך טרפה שתשליכהו אליו בשכר ששמרה עד עתה שלא נטרפה וגם שומר עוד האחרות כי כן דרך העולם להעמיד כלבים לשמור הצאן מן הזאבים:

3. ספר יועצי שלום (כ"א)

וכן הוא בענין הזווג, אם החתן והכלה רוצים לחיות בשלום בית צריכים לעבוד על החכמה הגדולה של תיקון המדות. ואף שאין תכלית קונטרס זה אלא לחזק שלום בית, אבל תיקון המדות הוא דבר מקיף ונרחב בספרי הראשונים ואחרונים לרוב, מ"מ גם בענין שלום בית צריך להדגיש החשיבות ולעורר אותנו ללמוד בספרים הקדושים שדיברו על ענינים אלו, ולהבין דוה נקרא חכמה שהיא אבן הפינה והיסוד לבנין הבית.

A.

B. והנה בספרים דייקו בלשון המשנה "איזהו גיבור הכובש את יצרו". מדוע לא אמרין הכובש את יצר הרע, ומדוע אמרו יצרו. והפירוש בזה הוא, שלכל אחד ואחד ישנם דברים מיוחדים שהם המעכבים אותו מלעלות ברוחניות ולהיות בן עלי, ועל כן צריך האדם להתגבר על יצרו המיוחד לו, שהוא המעכב אותו בשורש נשמתו.

C. וכן הוא בנשואין, שכל אחד צריך לראות איזהו מדה היא עיכוב הגדול בבנין הבית, לראובן מצד מידת הכעס, לשמעון מצד חיסרון סדר, ללוי מצד חסרון מידת נתינה וחסד וכדומה. והמשכיל יבין איזה דבר הוא עיכוב לביתו יותר, ועל זה צריך לעבוד בפרט כדי לבוא לידי שיפור. ואם יטיל על עצמו החובה הזו, ויבין התועלת הגדולה שתצמח לו ממנה בבנין הבית באהבה ורעות, הרי מתוך שלא לשמה בא לשמה, ויהיה עבד נאמן לה, אבל הדרך לעלות לזה היא

D. ואף שהוא מעלה גדולה ללמוד הענינים, יש חיוב מיוחד ללמוד מן מעשים שאירעו כבר בעבר, שיעמיק האדם באמת בעינא פקחא על המעשים שעשה בטעות והאיך שדיבר או נהג וגרם לצער בושה וקטטה וכדומה, ולידע שבמקום שעשה כך היה יכול לדבר או לעשות באופן אחר והיתה התוצאה שונה לגמרי, (זהו ממש מדרכי התשובה), ואין לך לימוד גדול מזה לתקן מעשיו לעתיד, שלא יגרום אותו צער ובושה וכדומה. והמצייר לעצמו אופנים כאלו, ועובד ומחנך עצמו באופן הראוי, הרי הפירות ופרי פירות של שלום וטובה יהיו ניכרים וברורים.

E. והכלל בזה הוא שכל הלמוד מטעויותיו ומכין עצמו למצבים כאלה, יכול לתקן עצמו ומצבו ולפעול בשלום ושמחה במקום קטטה, וכבר נצטוונו ובחרת בחיים.